

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว โทร. ๐ ๒๖๔๒ ๗๗๕๑

ที่ พม ๐๕๐๕/ ๑๑๕๓

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอให้พิจารณาแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงบประมาณ
วันที่ 24 131
วันที่ 25 ส.ค. 2564
เลข 10.40น.

๑. เรื่องเดิมและข้อเท็จจริง

สำนักงานสวัสดิการอาปนกิจสงเคราะห์สภกรณ์ออมทรัพย์ไทย ซึ่งเป็นองค์กรรวมของสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ของสมาชิกสภกรณ์ออมทรัพย์ ๘ กลุ่มอาชีพ ๘ สมาคม มีหนังสือที่ สผ.สอ. ๓๘๖/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ที่เกี่ยวกับการเรียกประชุมใหญ่สามัญหรือการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามมาตรา ๒๔ และการนับองค์ประชุมใหญ่ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการอาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๕ เนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายไม่สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงของการดำเนินกิจการของสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ในปัจจุบัน รายละเอียดตามเอกสารแนบ

๒. ขอกกฎหมาย

๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๗๗ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอนเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เหมาะสม พึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

๒.๒ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๕ หน่วยงานของรัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ โดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน

ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวก และสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ หน่วยงานของรัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นแก่ประชาชน และนำผลนั้นมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน

๒.๓ พระราชบัญญัติการฉ้อโกง พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นหรือออกระเบียบและประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ในการเรียกประชุมใหญ่สามัญหรือการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามมาตรา ๓๔ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ คณะกรรมการต้องส่งหนังสือนัดประชุมไปยังสมาชิกทุกคนซึ่งมีชื่อในทะเบียนสมาชิกก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง การประชุมใหญ่ ต้องมีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้สมาคมฉ้อโกงเรียกเก็บเงินอื่นใดจากสมาชิกนอกเหนือจากเงินค่าสมัคร เงินค่าบำรุง และเงินสงเคราะห์

เงินค่าสมัครให้เรียกเก็บจากผู้ซึ่งสมัครเข้าเป็นสมาชิกในครั้งแรกเพียงครั้งเดียวตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินค่าบำรุงให้เรียกเก็บจากสมาชิกเป็นรายเดือนหรือรายปีตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินสงเคราะห์ให้เรียกเก็บได้ตามจำนวนสมาชิกที่ตายตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๑ สมาคมฉ้อโกงอาจหักเงินจำนวนหนึ่งไว้จากเงินสงเคราะห์ได้ตามสมควร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการของสมาคมฉ้อโกงตามอัตราที่ที่ประชุมกำหนด แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

๓. ข้อพิจารณา

กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ มีความเห็นดังนี้

๓.๑ กฎกระทรวง คือ กฎหมายลำดับรองที่ออกโดยนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงซึ่งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายแม่บท เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายแม่บทกำหนด กรณีของพระราชบัญญัติการฉ้อโกง พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้ออกกฎกระทรวงได้เฉพาะในมาตรา ๓๐ เกี่ยวกับอัตราเงินค่าสมัคร เงินค่าบำรุงและเงินสงเคราะห์ และมาตรา ๓๑ การหักเงินสงเคราะห์ไว้เป็นค่าใช้จ่ายของสมาคม ขณะที่มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ มิได้กำหนดให้ออกกฎกระทรวง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้จึงไม่มีอำนาจออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ตามที่สำนักงานสวัสดิการฉ้อโกงสหกรณ์ออมทรัพย์ไทยเสนอมา

๓.๒ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวอยู่ระหว่างการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการฉ้อโกง พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงของการดำเนินกิจการของสมาคมฉ้อโกงในยุคสมัยปัจจุบัน โดยได้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ไว้แล้ว รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ

ดังกล่าวจากสำนักงานสวัสดิการฌาปนกิจสงเคราะห์สหกรณ์ออมทรัพย์ไทยตามหนังสือที่ สฉ.สอ. ๒๖๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ นอกจากนี้ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนากฎหมายว่าด้วยการฌาปนกิจสงเคราะห์โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายร่วมเป็นกรรมการ ซึ่งคาดว่าจะสามารถร่างพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อพิจารณาเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีได้ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ ทั้งนี้ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวได้มีหนังสือแจ้งนายกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์สหกรณ์สมาชิกของชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้ว และขอให้แจ้งนายกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์อื่นอีก ๗ สมาคมให้ทราบด้วย

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายอนุกุล ปัดแก้ว)

รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาศักยภาพมนุษย์และสังคม

ที่ พม ๐๑๐๑/๒๖๙
ทราบ

(นายจตุติ ไกรฤกษ์)
ร.ม.ว.พ.ม.
๒๙ ม.ค. ๖๔

(นางพัชรี อาระยะกุล)

ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒๒ ม.ค. ๒๕๖๔